

MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

1. Mwandikie barua mhariri wa gazeti la Mwangaza ukielezea vyanzo vya ajali barabarani.

Muundo ni wa barua rasmi

Mwanafunzi azingatie hatua zote za barua rasmi.

Hoja za vyanzo vya ajali

- i) Ukosefu wa ujuzi – madereva wengine hawajahitimu, hawajahudhuria mafunzo.
 - ii) Magari mabovu/ makuu kuu barabarani
 - iii) Utepotevu wa maafisa wa usalama.
 - iv) Barabara mbovu
 - v) Ufisadi wa maafisa wa trafiki
 - vi) Mapuuza ya madereva na watumiaji wa barabara kwa jumia
 - vii) Uendeshaji wa kasi kupita kiasi
 - viii) Ukosefu wa alama za barabarani kama vile matuta na mabango
 - ix) Kuachiliwa kwa mifugo na wanyama wa pori katika maeneo ya barabara
 - x) Matukio ya kimaumbike kama vile mafuriko na maporomoko ya ardhi husababisha maafa.
2. Teknolojia ya kisasa ina faida nyingi kuliko hasara. Jadili.

Mwanafunzi ajadili pande zote mbili, ya faida na ya hasara, kasha atoe msimamo wake.

Faida za teknolojia

- i) Kurahisisha mambo, kama vile kazi
 - ii) Kurahisisha kazi
 - iii) Kufanya dunia kuwa kama kijiji
 - iv) Kuharakisha shughuli kama za kibiashara
 - v) Kuendesha elimu
- Kuongeza kiwango cha utengenezaji na uzalishaji wa bidhaa kama vile kilimo.**

- i) Uharibifu wa mazingira
- ii) Kuharibu maadili
- iii) Kuongeza tatizo la ukosefu wa ajira
- iv) Kuongeza uzembe hasa miongoni mwa vijana mfano simu tamba na tarakilishi na vipakatirishi
- v) Athari kwa tabia nchi (hali ya anga)

Mwalimu azingatie hoja zozote zingine mwafaka.

3. Fadhila za punda ni mateke. (Andika insha itakayowasilisha ukweli wa methali hii.)

Mwanafunzi asimulie kisa kinachooana na maana ya methali, ‘Fadhila za punda ni mateke’ yenye maana kuwa; ukosefu wa shukrani kwa watu wanaotendewa wema na hulipa wema huo kwa mabaya.

4. Tunga kisa kinacho malizia kwa maneno haya. “....sikuupa moyo wangu nafsi ya kujutia niliyotenda. Nilikuwa nimeamua kuyajenga maisha yangu upya.

Mwanafunzi aandike kisa kitakachomalizia kwa dondoo. Insha ionyeshe masimulizi ya mhusika aliyekuwa amepotoka na maisha yake yakaenda mrama. Lakini akaamua kuyabadilisha kwa kuchukua hatua nyingine badala ya kujutia yaliyopita.

